

Aika: tiistai 8.12.2009 klo 8.00 - 10.00

Paikka: Kansalliskirjasto, Fabianian kokoushuone, Yliopistonkatu 1

Läsnä: Jarmo Saarti, Kuopion yliopisto, pj.
Marja Anttonen, Turun ammattikorkeakoulu
Kirstiina Hormia-Poutanen, Kansalliskirjasto
Päivi Jokitalo, Kansalliskirjasto
Päivi Kytömäki, Oulun yliopisto
Vappu Lappalainen, Tilastokeskus
Tiina Lehmikoski-Pessa, Kansalliskirjasto
Markku Laitinen, Kansalliskirjasto (sihteeri)
Marja Malminen, Lahden kaupunginkirjasto

1. Kirjastojen mittariehdotukset

Ryhmä on koonnut kymmenen mittarin paketin, jota ehdotetaan seurattavaksi. Esitettävät mittarit ovat seuraavat.

Asiakaskyselyssä "palvelut kokonaisuudessaan" -kohdasta saatu arvio
Asiakkaan saaman tiedon antama hyöty asiakkaalle, esim. FinELibin
käyttäjäkysely
Kirjastokäynnit (fyysiset ja virtuaaliset) / kohdeväestö tai asukas
Kirjaston kokonaiskulut / kohdeväestö tai asukas
Kirjaston vaikuttavuus omassa kehysorganisaatiossa / yhteiskunnassa
Opiskelun ja työskentelyn tehostuminen (vaikutusmittari)
Lainat + el. palveluiden aineistonlataukset/kohdeväestö tai asukas
Kirjastoaineistokulut / kohdeväestö tai asukas (fyysiset ja digitaaliset
aineistot)
Informaatiolukutaito, esim. tiedonhankinnan opetuksen vaikutus opiske-
luun (asiakastytyväisyyskyselystä)
Kokoelmien kattavuus ja laadukkuus (Onko kirjastokohtainen asia?)
Lisäksi:
Panos-tuotos -mittarit lasketaan edellisten avulla
Toisen asteen vaikutus otettava huomioon amkien mittareissa

Ennen kuin mittaristoa aletaan testata, on käytävä kirjastosektorikohtaisesti pohdinta mitä ne kertovat - mitataanko niillä samoja asioita?

Mittareissa tulee ottaa huomioon myös kirjastotoiminnan raportointi ministeriön suuntaan. Myös tarvitaan digitaaliseen kirjastoon liittyviä mittareita, joita on kehitettävä sekä organisaatiokohtaiseen että valtakunnalliseen tarpeeseen.

Kentältä tullaan kysymään, voivatko kaikki kirjastot sitoutua tähän mittaristoon.

Sen jälkeen mittaristoa aletaan myös aktiivisesti testata.

2. Kirjastoverkkopalveluiden palvelukyselyn ja kirjastoverkon käyttäjäkyselyn tilanne

Päivi Jokitalo kertoi että sekä Kirjastoverkkopalveluiden palvelukysely että kirjastoverkon käyttäjäkysely toteutetaan alustavan aikataulun mukaan maaliskuussa 2010. Palvelukyselyyn yhdistetään ensimmäistä kertaa Varastokirjaston aloitteesta heidän palveluitaan koskeva osuus. Kyselyt on nimetty uudelleen niin, että aiemmin asiakaskyselyksi kutsuttu Kirjastoverkkopalveluiden kirjastoille suunnattuja keskitettyjä palveluita koskeva kysely on jatkossa palvelukysely ja kirjastojen loppukäyttäjille suunnattu kysely on nimeltään käyttäjäkysely.

Alkuperäinen tarkoitus oli vuoden 2010 kierroksella yhdistää käyttäjäkyselyssä vuoden 2008 kysely sekä 2007 toteutettu elektronisten aineistojen käytöä kartoittava ns. FinELib-kysely, mutta tästä jouduttiin syksyn valmisteluista huolimatta luopumaan kirjastoista tulleen palautteen perusteella. Kirjastot toivoivat, ettei kyselyä seuraavalla kierroksella vielä muutettaisi, jotta vertailu aiempiin tuloksiin olisi mahdollista. Kyselystä ei myöskään haluttu pitempää, ettei vastausprosentti laskisi. Jokitalo lupasi lähettää alkuperäiset käyttäjäkyselyn kysymykset käännoksineen vielä kommenteille sekä ryhmän jäsenille että kirjastosektoreille. Muutoksia tehdään kuitenkin lähinnä vain muotoiluihin, ei itse kyselyn sisältöön.

Kyselysovelluksen kilpailutus päättyi 11.12.2009, joten kokousajankohtana ei vielä ollut tietoa, mikä yritys ja sovellus voittaisivat tarjouskilpailun. Keskusteluissa sovittiin, että vuoden 2010 kyselyiden toteuttamisen jälkeen kerätään kirjastoilta palautetta kyselyn onnistumisesta ja hyödyntämisestä. Jatkossa kyselyä on tarkoitus uudistaa yhdessä kirjastoverkon kanssa. Tähän liittyen järjestetään syksyllä 2010 workshoppeja, joissa mahdollisesti sektoreittain keskustellaan käyttäjäkyselyiden toteutuksesta ja kehittämisestä.

3. Katsaus loppuvaan toimintakauteen ja toiminnan jatko

Kirjastosektoreiden neuvostojen esitykset jäseniksi Vaikuttavuuden arviointiryhmään kaudelle 2010–2012

Puheenjohtajana jatkaa Jarmo Saarti, Kuopion yliopisto
Ammattikorkeakoulut

- Pirkko Pietiläinen, Oulun seudun ammattikorkeakoulun kirjasto
- Eija Suikkanen, Turun ammattikorkeakoulun kirjasto

Erikoiskirjastot

- Vappu Lappalainen, Tilastokeskus
- Eila Vainikka, Kuntaliitto

Yleiset kirjastot

- Ritva Nurminoro, Lapin maakuntakirjasto
- Päivi Rasinkangas, Oulun kaupunginkirjasto - maakuntakirjasto

Yliopistokirjastot

- Eeva-Liisa Lehtonen, Aalto-yliopiston kirjasto
- Eila Tapio, Oulun yliopiston kirjasto

Kansalliskirjasto

- Kristiina Hormia-Poutanen, varalla Päivi Jokitalo
- Markku Laitinen (sihteeri)

Sovittiin, että uuden kauden aluksi järjestetään uuden ja vanhan ryhmän yhteinen kokoontuminen, jossa käsitellään seuraavalle ryhmälle ”periytyviä” asioita. Esillä ovat mm. seuraavat asiat.

- digitaalinen ympäristö ja sen mittaaminen (tätä priorisoidaan)

- tunnusluvut
- asiakaskyselyt
- KITT-ohjausryhmä ja vaikuttavuuden arviointiryhmä yhdistyvät
- koulutuksessa kiinnitetään huomiota tilastojen käyttöön
- laatutyö (amk ja yo yhteistyö)
- vv. 2010-2011 vaihteessa pyritään järjestämään kirjastotoiminnan mittaamiseen liittyvä seminaari, joka suunnataan erityisesti päättäjille
- yhteydenpito ja tiedonkulku OPM:ään (kirjastotoiminnan tuloksellisuus, laatu, vaikuttavuus)
- toiminnan kehittäminen kohti konkretiaa ja asiakalähtöisyyttä
- kirjastojen, tiedelaitosten ja korkeakoulujen yhteistyön kehittäminen (aiheita opinnäytetöille ja rahoituslähteitten selvittäminen - hankkeet, säätiöt, rahastot)
- tulevaisuuspainotteisuus (tilastot ja kyselyt kertovat menneestä tilanteesta)
- IFLA pidetään Suomessa 2012 - satelliittikongressina vaikuttavuusseminaari?
- kirjastosektorien välisen keskustelun ja yhteistoiminnan kehittäminen
- asiakaskyselyn kehittäminen yhteistyössä käyttäjien kanssa

4. Muut asiat

Muita asioita ei ollut. Ryhmä aloittaa 2010 uudella kokoonpanolla.